

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารจัดการและการปรับตัวของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระเพื่อเข้าสู่ความเป็นสถานีโทรทัศน์สาธารณะ” เป็นการศึกษาถึงนโยบาย แนวทาง และกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะ และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งในส่วนของสถานีโทรทัศน์สาธารณะและผู้ผลิตรายการอิสระ รวมถึงกลยุทธ์การปรับตัวของบริษัทผู้ผลิตรายการอิสระ ที่จะต้องผลิตรายการนำเสนอผ่านสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยการบริหารจัดการสื่อสารมวลชน เป็นวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์ แล้วทำการวิเคราะห์สรุปและประมวลผลข้อมูล โดยใช้วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วิธีการประกอบกัน คือ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เว็บไซต์ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview)

ระเบียบวิธีการศึกษา

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ซึ่งแบ่งเป็น

1.1 ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับกลางของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระ โดยทำการเลือกจากบริษัทผู้ผลิตรายการอิสระทั่วไป ที่ทำการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อนำเสนอต่อสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) ในที่นี้ คือ บริษัท ลักซ์ (666) จำกัด ซึ่งแบ่งเป็น

ผู้บริหารระดับสูง มี 3 ท่าน ดังนี้

- คุณเริงฤทธิ์ แมคอินทอช กรรมการผู้จัดการบริษัท (Managing Director)
- คุณนาคร ศิลาชัย ผู้อำนวยการฝ่ายสร้างสรรค์รายการ (Creative Director)
- คุณเกียรติศักดิ์ อุดมภาค ผู้อำนวยการฝ่ายการผลิต (Production Director)

ผู้บริหารระดับกลาง มี 1 ท่าน ดังนี้

- คุณณฤบดี เวชกรรม ผู้ควบคุมการผลิต (Executive Producer)

1.2 ตัวแทนผู้ชำนาญการ จากสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส) ได้แก่ คุณคริษ อรรคธาช ผู้ชำนาญการ ฝ่ายรายการสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส)

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ทางด้านสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส) และการนำเสนอรายการเพื่อประโยชน์สาธารณะ ได้แก่ รศ.ดร.สุรัตน์ เมธิกุล อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกรรมการสรรหากรรมการนโยบายทีวีสถาธาณะ

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือ แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา วารสารสิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ ได้แก่ เว็บไซต์ของสถานีทีวีสถาธาณะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระ โดยทำการเลือกจากบริษัทผู้ผลิตรายการอิสระทั่วไป ที่ทำการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อนำเสนอต่อสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส) ในที่นี้คือ บริษัท ลักซ์ (666) จำกัด โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความต้องการมากที่สุด ตัวแทนผู้ชำนาญการ จากสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส) และผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ทางด้านสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส) และการนำเสนอรายการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

2. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วารสารสิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดรวมทั้งเอกสารของบริษัท และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

3. แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ ใช้วิธีค้นหาข้อมูลบริษัท และสถานี รวมถึงข้อมูลล่าสุดจากเว็บไซต์ของสถานีทีวีสถาธาณะ (ไทยพีบีเอส) ได้แก่ <http://www.thaipbs.or.th>

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย การสัมภาษณ์บุคคล การวิเคราะห์เอกสาร และสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เนื่องจากการศึกษาคั้งนี้เป็นวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Dept Interview) จึงต้องมีเครื่องมือช่วยในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (กรอบในการสัมภาษณ์) ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยเป็นคำถามที่เข้าใจง่าย และไม่ชี้นำคำตอบ ซึ่งแนวคำถามที่ใช้สำหรับผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางของบริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระ โดยทำการเลือกจากบริษัทผู้ผลิตรายการอิสระทั่วไป ที่ทำการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อนำเสนอต่อสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) ในที่นี้คือ บริษัท ลักซ์ (666) จำกัด จะเป็นคำถามชุดเดียวกันทั้งหมด ผู้สัมภาษณ์จะเน้นการสัมภาษณ์เจาะลึกเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องบันทึกเทปในการสัมภาษณ์ เพื่อความถูกต้องแม่นยำ โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร บริษัท ลักซ์ (666) จำกัด

ประเด็นคำถาม

1) กลยุทธ์ในการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นเช่นไร ทั้งในเรื่องของนโยบาย แนวทางการผลิต เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของบริษัท

2) ใช้หลักการใดในการบริหารในแต่ละส่วนขององค์กร เช่น การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร พัฒนาระบบการทำงาน โครงสร้างต่าง ๆ เป็นต้น

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการการผลิตรายการมีอะไรบ้าง แบ่งออกเป็นปัจจัยภายใน เช่น บุคลากร เทคโนโลยี งบประมาณ รายได้ ฯลฯ และปัจจัยภายนอก เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม รัฐบาล ตลาดคู่แข่ง ความต้องการของผู้ชม ฯลฯ และกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

4) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของบริษัท

5) ความเข้าใจเกี่ยวกับทีวีสาธารณะ และคำว่า ประโยชน์สาธารณะ

6) มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ทั้งในส่วนของบุคลากร การผลิตรายการ งบประมาณการนำเสนอรายการเพื่อประโยชน์สาธารณะผ่านทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) อย่างไร

คำถามสำหรับตัวแทนผู้ชำนาญการ จากสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) จะเป็นคำถามอีกชุดหนึ่ง โดยใช้เครื่องบันทึกเทปในการสัมภาษณ์ เพื่อความถูกต้องแม่นยำ โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้

1.2 แบบสัมภาษณ์ตัวแทนผู้ชำนาญการ จากสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส)

ประเด็นคำถาม

1) นโยบาย แนวทาง วัตถุประสงค์ โครงสร้างในการบริหารที่ทีวีสาธารณะ และเป้าหมายในการนำเสนอรายการผ่านทีวีสาธารณะ

2) รูปแบบของรายการที่จะนำเสนอผ่านทีวีสาธารณะ ต้องเป็นอย่างไร

3) ในปัจจุบันมีการคัดเลือกรายการที่มานำเสนออย่างไร ให้สามารถแข่งขันกับสถานีอื่น ๆ ได้ กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการเป็นเช่นไร

4) ช่วงเวลา และรายการที่มีผู้ชมมากที่สุด คือช่วงเวลา และรายการใด

5) มีการเปิดโอกาสให้บริษัทผู้ผลิตรายการอิสระ หรือบุคคลนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอรายการอย่างไร และเกณฑ์การคัดเลือกรายการ พิจารณาจากอะไร

6) งบประมาณในการบริหารการผลิตรายการทีวีสาธารณะได้มาจากส่วนใด และการให้ค่าตอบแทนกับผู้ผลิตรายการอิสระที่ได้รับการพิจารณาเป็นอย่างไร

7) มีกลยุทธ์ในการจัดผังรายการ เพื่อสู้กับคู่แข่งอย่างไร

ส่วนคำถามสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จะเป็นคำถามอีกชุดหนึ่ง โดยใช้เครื่องบันทึกเทปในการสัมภาษณ์ เพื่อความถูกต้องแม่นยำ โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้

1.3 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นคำถาม

1) ความรู้เกี่ยวกับทีวีสาธารณะ ได้แก่ ที่มา วัตถุประสงค์ รายได้ขององค์กรฯ

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคำว่า “เพื่อประโยชน์สาธารณะ”

3) รูปแบบของการดำเนินงานของสถานีควรไปในทิศทางใด

4) รายการที่ควรนำมาออกอากาศ เพื่อประโยชน์สาธารณะ ผ่านทางสถานีทีวีสาธารณะ ควรมีลักษณะอย่างไร

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือกรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ผ่านทางสถานีทีวีสาธารณะ ควรเป็นไปในทิศทางใด

6) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอรายการผ่านสถานีทีวีสาธารณะ

2. การวิเคราะห์เอกสาร ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์เอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสาร หนังสือ ข่าวหนังสือพิมพ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ข้อมูลความต้องการของประชาชน , ผังรายการ , ข้อมูลเกี่ยวกับสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) เป็นต้น

3. การสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ เพื่อค้นหาข้อมูลบริษัท และนโยบาย วัตถุประสงค์ของสถานี รวมถึงข้อมูลล่าสุด ผู้ศึกษาจึงเปิดหาข้อมูลจากเว็บไซต์ของสถานีทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส) ได้แก่ [http:// www.thaipbs.or.th](http://www.thaipbs.or.th)

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “กลยุทธ์การบริหารจัดการและการปรับตัวของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์อิสระเพื่อเข้าสู่ความเป็นสถานีโทรทัศน์สาธารณะ” ผู้ศึกษาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการนำข้อมูลของบุคคลที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมทั้งข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อหาความสัมพันธ์ของแนวคิด การบริหารจัดการ กลยุทธ์ต่าง ๆ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาและแนวทางการแก้ไข รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทีวีสาธารณะ และคำว่าประโยชน์สาธารณะ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรต่อการบริหารจัดการการผลิตรายการโทรทัศน์ เพื่อนำเสนอรายการเพื่อประโยชน์สาธารณะผ่านทีวีสาธารณะ (ไทยพีบีเอส)